

اصول و معیارهایی برای اطلاعات ارائه‌شده در قالب زبان گزارشگری تجاری توسعه‌پذیر



ترجمه: علی فرزین بیلندی

J. F. Brazel, T. Schaefer

قابل توجه خوانندگان

آنچه با عنوان «اصول و معیارهایی برای اطلاعات ارائه‌شده در قالب زبان گزارشگری تجاری توسعه‌پذیر» در این نوشته خواهید خواند، از سوی کمیته اجرایی خدمات اطمینان بخشی (ASEC) که متعلق به انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) است، برای واحدهای تجاری تهیه شده که باید اطلاعات مالی خود را در قالب^۲ زبان گزارشگری تجاری توسعه‌پذیر تهیه کنند. همچنین، شاغلان حرفه به هنگام ارائه خدمات گواهی‌دهی^۳ و مشاوره‌ای برای ارزیابی اطلاعات ارائه‌شده در قالب ایکس‌بی‌آرال، باید از این اصول و معیارها پیروی کنند. کمیته اجرایی خدمات اطمینان بخشی به‌هنگام وضع و تدوین این اصول و معیارها، از رویه‌های فرایند نظرخواهی، از جمله ارائه پیش‌نویس اصول و معیارهای پیشنهادی برای اظهار نظر عمومی، پیروی کرده است. این کمیته، براساس ضوابط بخش ۳۶۰ اساسنامه، با عنوان «کمیته‌ها (استانداردهای حرفه‌ای، انجمن حسابداران رسمی آمریکا)»، به‌عنوان کمیته ارشد انتخاب شده و می‌تواند بیانیه‌های عمومی و معیارهای اندازه‌گیری را بدون دریافت تأییدیه از شورا یا هیئت‌مدیره، منتشر کند.

سابقه و کاربرد پذیری

کمیته اجرایی خدمات اطمینان بخشی وابسته به انجمن حسابداران رسمی امریکا، مجموعه اصول و معیارهایی را برای تهیه کنندگان، بررسی کنندگان، شاغلان حرفه و استفاده کنندگان اطلاعات ارائه شده در قالب زبان گزارشگری تجاری توسعه پذیر تدوین کرده است تا در ارزیابی کامل بودن پرونده‌های ایکس بی آرال، ارزیابی درستی **بازنگاری**^۴ آن با اصل اطلاعات، ارزیابی وجود یکنواختی بین پرونده‌های ایکس بی آرال و اصل اطلاعات و همچنین ارزیابی ساختار پرونده‌های ایکس بی آرال، از این اصول و معیارها استفاده کنند.

ایکس بی آرال استاندارد جهانی است که برای هر یک از مفاهیم گزارشگری تجاری در صورتهای مالی یا سایر گزارشهای تجاری، کدهای منحصر به فردی تعیین کرده (که به آنها **برچسب**^۵ می‌گویند) که امکان خواندن آنها به صورت الکترونیکی وجود دارد (به این گزارشها، اطلاعات منبع گفته می‌شود؛ چون اصل اطلاعاتی اند که در این قالب ارائه می‌شوند). عبارت اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آرال، یعنی اطلاعاتی که با استفاده از ایکس بی آرال نشان داده شده و در یک یا چند پرونده الکترونیکی (که به آن **اطلاعات برچسب گذاری شده**^۶ می‌گویند)، درج شده‌اند.

این سند درباره اصول و معیارهای مرتبطی است که برای ارزیابی اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آرال استفاده می‌شوند و مبنایی برای نتیجه‌گیریهای کمیته مبنی بر مناسب بودن این معیارها را فراهم می‌کند. صرف نظر از اینکه چه کسانی این معیارها را تعیین یا تدوین می‌کنند، تهیه کننده (طرف مسئول) مسئولیت انتخاب معیار و تعیین مناسب بودن یا نبودن آن معیار برای هدفهای خود را برعهده دارد.

تمرکز کمیته بر حوزه‌هایی است که به قضاوت نیاز دارند، به صورت خودکار امکان تأییدشان وجود ندارد و شاید بر استفاده کنندگان پرونده‌های ایکس بی آرال (سند مصدق^۷ و پرونده‌های مرتبط با آن، شامل سندهای نگاره دانشنامه الحاقی^۸، پایگاه پیوند عنوان^۹، پایگاه پیوند محاسبه^{۱۰}،

پایگاه پیوند نمایش، و پایگاه پیوند تعریف) تأثیر زیادی داشته باشند.

اصول و معیارهای ایکس بی آرال برای کاربرد در حوزه‌های گزارشگری چندگانه تدوین شده‌اند و براساس مفاهیم اصلی به روشها و الزامهای مهم محلی هستند. با وجود این، پیروی از این اصول و معیارها، به طور لزوم متضمن پیروی از قوانین، مقررات و الزامهای محلی حوزه گزارشگری واحد تجاری نیست.

نمودار «راهنمای کاربرد اصول و معیارهای زبان گزارشگری تجاری توسعه پذیر برای طرح ارسال شده به کمیسیون بورس و اوراق بهادار در قالب زبان گزارشگری تجاری توسعه پذیر»، برخی از قواعد خاص کمیسیون بورس و اوراق بهادار برای آماده سازی و ارسال پرونده‌های ایکس بی آرال را با اصول و معیارهای مربوط به ایکس بی آرال همراستا می‌کند؛ این پرونده‌ها دربرگیرنده صورتهای مالی، از جمله یادداشتهای جدولهای خواسته شده است که به کمیسیون بورس و اوراق بهادار ارسال می‌شود. با وجود این، اصول و معیارهای ایکس بی آرال برای ارزیابی رعایت قوانین و مقررات کمیسیون کامل نیستند و بنابراین، تهیه کنندگان صورتهای مالی به صرف رعایت این اصول و معیارها نمی‌توانند با قطعیت اعلام کنند که واحد تجاری تمامی قوانین و مقررات کمیسیون را رعایت کرده است.

تمرکز این اصول و معیارها بر استفاده از زبان گزارشگری تجاری توسعه پذیر نسخه ۲۰۱ برای گزارشگری صورتهای مالی است و به همه کاربردهای احتمالی این استاندارد نمی‌پردازد. در نتیجه، در این سند، به برخی گزینه‌ها و ویژگیها اشاره نشده است. برای نمونه، این اصول و معیارها، اقلام اعشاری متداول را (که برای نشان دادن دقت یک مقدار خاص به کار می‌روند) پوشش می‌دهند. به همین ترتیب، شاید ویژگیهایی را در این سند پیدا کنید که مناسب استفاده در برخی موارد نباشند.

استفاده از معیارها

اصول و معیارهای ایکس بی آرال به منزله ابزاری برای ارزیابی کیفیت پرونده‌های ایکس بی آرال است؛ بنابراین، مبنای

اصول و معیارهای

ایکس بی آر ال برای

کاربرد در حوزه‌های

گزارشگری چندگانه

تدوین شده‌اند و براساس

مفاهیم اصلی به‌روشها و

الزامهای مهم محلی

هستند

ایکس بی آر ال، کاری پیچیده و مستلزم قضاوت است. تهیه پرونده‌های ایکس بی آر ال به شکل مناسب، مستلزم داشتن دانش زبان ایکس بی آر ال و نیازمندیهای خاص برای ارسال اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آر ال است. به همین دلیل، واحدهای تجاری ممکن است برای ارزیابی کیفیت اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آر ال، از این معیارها استفاده کنند. همچنین این واحدها ممکن است از حسابدار رسمی استفاده کنند تا خدمات مشاوره یا گواهی دهی مرتبط با اطلاعات ارائه شده‌شان در قالب ایکس بی آر ال را ارائه دهد.

خدمات حسابداران رسمی

خدمات گواهی دهی براساس استانداردی که انجمن حسابداران رسمی امریکا یا هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام برای این منظور دارد، دربرگیرنده این موارد است:

واحدی را برای ارزیابی کامل بودن، درستی بازنگاری، یکنواختی و ساختار اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آر ال، فراهم می‌آورد.

پیش از استفاده از اصول و معیارهای ایکس بی آر ال، مدیریت باید تأیید کند آیا اطلاعات زیربنایی که قرار است برچسب‌گذاری شوند، کامل و دقیق هستند؛ تمامی محتوای الزامی را دربرمی‌گیرند و طبق چارچوب گزارشگری اش (به‌طور مثال، اصول پذیرفته شده حسابداری امریکا) تهیه شده‌اند یا خیر؟ بنابراین، اصول و معیارهای ایکس بی آر ال تنها به اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آر ال مربوط می‌شوند و نه به اطلاعات زیربنایی (برای مثال، این اصول و معیارها به نواقص اطلاعات زیربنایی با توجه به چارچوب گزارشگری مورد استفاده کاری ندارند).

اصول و معیارهای ایکس بی آر ال براساس شرایط کلی با هدف به‌کارگیری در محیطهای گزارشگری گوناگون نوشته شده‌اند. افزون بر این، مدیریت ممکن است برای تعیین مورد پذیرش بودن پرونده‌های ارسالی ایکس بی آر ال، آزمونهای اعتبارسنجی انجام دهد (برای مثال، آیا پرونده‌ها در آزمونهای اعتبارسنجی ارائه شده از سوی مقررات‌گذار یا طرف درخواست‌کننده اطلاعات قبول می‌شوند؟) اصول و معیارهای ایکس بی آر ال بر حوزه‌هایی تمرکز دارند که مستلزم قضاوت مدیریت در تهیه پرونده‌های ایکس بی آر ال است و این قضاوت ممکن است تأثیر زیادی بر تصمیم استفاده‌کنندگان اطلاعات داشته باشد؛ از اینرو، طبیعی است که تمامی الزامهای محیط گزارشگری را شامل نشود.

مدیریت باید به موضوع پیروی از اصول و معیارهای ایکس بی آر ال به‌عنوان یک چارچوب کلی توجه داشته باشد. اینکه مدیریت رعایت تک تک اصول و معیارها را تأیید کند، کار چندان مناسبی نیست. با وجود این، شاید شاغلان حرفه با توجه به خدماتی که ارائه می‌دهند از تهیه‌کننده درخواست کنند تا با توجه به برخی اصول و معیارها، تأییدیه مکتوب خاصی را ارائه دهد.

فرایند تهیه صورتهای مالی و دیگر گزارشهای تجاری و بازنگاری این اطلاعات با دانشنامه‌های استاندارد

خدمات رسیدگی، بررسی اجمالی و روشهای توافقی. براساس استانداردهای گواهی دهی، حسابدار رسمی که خدمات گواهی دهی را انجام می‌دهد، به‌عنوان شاغل حرفه شناخته می‌شود. نمونه‌ای از استانداردهای گواهی دهی که ممکن است برای ارائه خدمات مرتبط با اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آرال به کار روند، شامل بخش ۱۰۱ استانداردهای گواهی دهی با عنوان «قراردادهای گواهی دهی» و بخش ۲۰۱ استانداردهای گواهی دهی با عنوان «خدمات روشهای توافقی» (استانداردهای حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی امریکا) است.

در قراردادهای رسیدگی، شاغل حرفه گزارشی می‌دهد و نظرش را در آن بیان می‌کند (برای مثال، شاغل حرفه گزارش می‌دهد که آیا در اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آرال معیارهای کامل بودن، بازنگاری، یکنواختی و تناسب ساختاری در تمامی ابعاد با اهمیت رعایت شده‌اند یا نه).

از آنجا که اصول و معیارهای ایکس بی آرال برای تعیین میزان رعایت قوانین، مقررات و دیگر الزامهای مرتبط با تعهدهای گزارشگری واحد تجاری طراحی نشده‌اند، به هنگام اجرای قرارداد رسیدگی، به صرف ارزیابی رعایت این اصول و معیارها مشخص نمی‌شود که واحد تجاری تمامی الزامهای گزارشگری ایکس بی آرال را رعایت کرده است یا نه. به‌منظور نشان دادن اینکه گزارش شاغل حرفه رعایت تمامی الزامهای گزارشگری ایکس بی آرال از سوی واحد تجاری را پوشش نمی‌دهد، شاغل حرفه به‌طور معمول در گزارشهای گواهی دهی خود، توضیحاتی می‌دهد تا تأکید کند به این جمع‌بندی نرسیده که واحد تجاری تمامی الزامهای گزارشگری ایکس بی آرال را رعایت کرده است.

در خدمات روشهای توافقی، شاغل حرفه اظهارنظر نمی‌کند، اما روشهای توافقی را اجرا کرده و یافته‌هایش را طی گزارشی که فقط مورد استفاده همان طرفهای مشخص است، ارائه می‌دهد.

خدمات مشاوره شامل ارائه یافته‌ها، نتیجه‌گیریها

و پیشنهادهایی برای تصمیم‌گیری صاحب‌کار است. شاغل حرفه اظهارنظر نکرده یا درباره قابل اعتماد بودن موضوع خدمات حرفه‌ای، نتیجه‌گیری نمی‌کند. شاید صاحب‌کاران از شاغلان حرفه بخواهند تا با استفاده از اصول و معیارهای ایکس بی آرال، کارهای مختلفی انجام دهند که ممکن است این موارد را دربرگیرد: ارائه مشاهده‌ها و پیشنهادها به مدیریت درباره برنامه مدیریت پروژه ایکس بی آرال، فرایند اجرا یا پشتیبانی اسناد تهیه شده از سوی صاحب‌کار، از جمله اظهارنظر درباره بازنگاری صورتهای مالی صاحب‌کار با عناصر^{۱۱} مورد اشاره در دانشنامه کاربردپذیر. شاغلان حرفه این خدمات را براساس بخش ۱۰۰ مقررات خدمات مشاوره با عنوان «خدمات مشاوره: تعاریف و استانداردها» (استانداردهای حرفه‌ای، انجمن حسابداران رسمی امریکا) ارائه می‌دهند.

مناسب بودن و در دسترس بودن معیارها

اصول و معیارهای اشاره شده در این سند به کامل بودن پرونده‌های ایکس بی آرال، درستی بازنگاری محتوای آنها با اصل اطلاعات، یکنواختی بین پرونده‌های ایکس بی آرال با اصل اطلاعات و ساختار پرونده‌های ایکس بی آرال می‌پردازند. این چهار ویژگی اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آرال با عنوان «اصول» شناخته می‌شوند که بیانیه هدفها در مفهوم وسیع است. چهار اصل زیر برای ارزیابی کیفیت اطلاعات ارائه شده در قالب ایکس بی آرال تدوین شده‌اند و باید طبق الزامهای محیط گزارشگری واحد تجاری به کار گرفته شوند:

• کامل بودن پرونده‌های ایکس بی آرال: تمامی اطلاعات موردنیاز طبق تعریف محیط گزارشگری واحد تجاری، با توجه به میزان تفصیل موردنیاز قالب بندی شده است. فقط اطلاعات مجاز در پرونده‌های ایکس بی آرال درج شده‌اند.

• بازنگاری اصل اطلاعات: عناصر انتخاب شده با معنای مفاهیم متناظر گزارشگری تجاری در اصل اطلاعات طبق الزامهای محیط گزارشگری واحد تجاری،

معیارهای مرتبط گزارش می‌شود. در روشهای توافقی، شاغلان حرفه و طرفهای مشخص بر سر روشهایی که باید اجرا شوند، توافق می‌کنند و طرفهای مشخص مسئولیت کفایت این روشها با توجه به هدفهایشان را دارند. در چنین کارهایی، روشها شاید به تمامی اصول و معیارها نپردازند.

برخی از اصول و معیارهای ارائه‌شده در اینجا به یکنواختی الزامهای محیط گزارشگری واحد تجاری اشاره دارند. محیط گزارشگری واحد تجاری شامل الزامها، قوانین و مقرراتی است که واحد تجاری، پرونده‌های ایکس‌بی‌آرال (برای مثال برای مقررات‌گذاران اوراق بهادار یا سازمانهای مالیاتی) را طبق آنها ارائه می‌دهد. پرداختن به تمامی قوانین، مقررات و الزامهای فنی کاربردی مرتبط با هدف موردنظر از تسلیم پرونده‌های ایکس‌بی‌آرال، خارج از دامنه این سند است. با وجود این، تهیه‌کنندگان گزارش، مسئول شناخت تمامی الزامهای محیط گزارشگری واحد تجاری برای تسلیم پرونده‌های ایکس‌بی‌آرال و نیز مسئول رعایت آنها هستند و می‌توانند از شاغل حرفه بخواهند تا روشها را مطابق با چنین الزامهایی اجرا کند.



پانوشتها:

- 1- eXtensible Business Reporting Language (XBRL)
- 2- Format
- 3- Attestation Engagements
- 4- Mapping
- 5- Tag
- 6- Tagged Informaiton
- 7- Instance Document
- 8- Taxonomy Extension Schema
- 9- Label Linkbase
- 10- Calculation Linkbase
- 11- Elements

منبع:

Principles and Criteria for XBRL-Formatted Information, www.aicpa.org, 2017

یکنواخت هستند.

• یکنواختی بین پرونده‌های ایکس‌بی‌آرال با اصل اطلاعات: تمامی اطلاعات ارائه‌شده در پرونده‌های ایکس‌بی‌آرال با اصل اطلاعات مطابقت دارد و طبق الزامهای محیط گزارشگری واحد تجاری قالب‌بندی شده‌اند.

• ساختار پرونده‌های ایکس‌بی‌آرال: پرونده‌های ایکس‌بی‌آرال طبق معیارهای مربوط ساختاربندی شده است.

معیارها در این مجموعه در واقع محک‌هایی هستند که برای اندازه‌گیری و ارائه یک موضوع مشخص استفاده می‌شوند و شاغل حرفه، این موضوع را در مقایسه با این محکها ارزیابی می‌کند. بخش ۱۰۱ خدمات گواهی‌دهی در استانداردهای حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی امریکا با عنوان «قراردادهای گواهی‌دهی و استانداردهای هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام و قوانین مربوط» بیان می‌دارد که معیارهای مناسب باید تک‌تک ویژگیهای زیر را داشته باشند:

• بیطرفی: معیارها نباید جانبدارانه باشند؛

• سنجش‌پذیری: معیارهای انتخابی باید امکان اندازه‌گیریهای باثبات کمی و کیفی موضوع را فراهم کنند؛

• کامل بودن: معیارها باید آنقدر کامل باشند تا عوامل مرتبطی که ممکن است نتایج موضوع را تغییر دهند، حذف نشوند؛ و

• مرتبط بودن: معیارها باید به موضوع ربط داشته باشند. کمیته خدمات اطمینان بخشی به این نتیجه رسید که معیارهای ایکس‌بی‌آرال تمامی ویژگیهای معیارهای مناسب را دارند. افزون بر این، بخش ۱۰۱ خدمات گواهی‌دهی نیز نشان می‌دهد که معیارها باید در دسترس استفاده‌کنندگان گزارش شاغل حرفه باشند. انتشار اصول و معیارها همراه با انتشار پیش‌نویس پیشنهادی، این معیارها را در دسترس استفاده‌کنندگان قرار می‌دهد.

محیط گزارشگری

در آن دسته از خدمات گواهی‌دهی که شاغل حرفه باید نتیجه‌گیری‌اش را اعلام کند، رعایت تمامی اصول و